

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

به استناد جزء یک بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور؛ شورای عالی آمایش سرزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۱، سند آمایش استان تهران در افق ۱۴۲۵ را در دو قسمت راهبردی و اجرایی به شرح زیر تصویب نمود:

سند آمایش استان تهران

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

در این سند اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

شورای عالی: شورای عالی آمایش سرزمین

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

اهداف بنیادین توسعه فضایی استان: اهداف بنیادین غایت خواست‌های جامعه در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی بوده که در قالب رویکرد تفکر ارزشی و مبتنی بر ارزش‌ها و آرمانهای حاکم بر جامعه، احکام و الزامات اسناد فرادست ملی - منطقه‌ای، شناخت قابلیت‌ها و احصاء مسائل جامعه استخراج شده و مبنایی برای طراحی چشم انداز توسعه استان می‌باشد.

نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای: نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای مبتنی بر تحلیل روندها و گرایشات پیشین، الزامات اسناد فرادست ملی و منطقه‌ای و بررسی دقیق بر روی منابع، استعدادها و شایستگی‌های بالقوه و یا بالفعل و نیز تخصص‌ها و مزیت‌های فعلی یا آتی استان در دو سطح جداگانه ملی و منطقه‌ای (متناسب با شعاع عملکردی هر نقش یا تخصص) شناسایی و تعریف می‌شود.

چشم انداز توسعه استان و مأموریت‌های آن: چشم انداز، تصویر آینده مطلوب و دلپذیر یک جامعه بوده که باورپذیری، شفافیت، جذابیت، یکپارچگی، جامعیت و برانگیزانندگی آن، سبب اجماع، ترغیب و جهت‌دهی به همه نیروهای توسعه در استای تحقق آن می‌شود. چشم انداز توسعه استان مبتنی بر الزامات فرادستی ملی - منطقه‌ای، اهداف بنیادین، علم قطعیت شناسایی شده، شناخت قابلیت‌ها و احصاء مسائل استان، دیدگاه‌های نخبگان و مقامات ارشد استانی و منبعث شده از نقاط لنگرگاهی (عملکرد‌های اصلی استان، آوازه یا برند استان و...) در چارچوب رویکرد آینده‌نگاری استخراج می‌شود. مأموریت‌های توسعه استان نیز منبعث شاز ساز و کار شناسایی اهداف بنیادین و استخراج چشم انداز، بازتاب دهنده جهت‌گیری‌ها و تخصص‌های توسعه استان و عرصه‌ها یا قلمروهای اولویت دار توسعه استان می‌باشد.

راهبردهای پابرجا: راهبردهای پابرجا راهبردهایی هستند که می‌تواند پاسخگوی آینده‌های متعدد ممکن باشد، بدون آنکه در برخی آینده‌ها، موجب خسارت شدیدی شود. در سند آمایش استان، این راهبردها، راهبردهایی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

هستند که مبتنی بر کاربست تکنیک سناریونگاری، از بیشترین پابرجایی (ثبات، کارایی و کاربردیپذیری) در تمامی سناریوهای مختلف توسعه فضایی استان و زمینه سازی تحقق سازمان فضایی افق توسعه یافتگی استان برخوردار هستند.

شکل بندی کلان نظام فضایی: شکل بندی کلان نظام فضایی یا همان طرح پایه آمایش استان، مبتنی بر راهبردهای پابرجا و استنتاج الزامات فضایی این راهبردها، قلمروهای اصلی و مراکز عمده زیست و فعالیت، شبکه های اصلی زیربنایی و کریدورهای ارتباطی و قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت و قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت استان را مشخص می نماید.

تخصص ها و اولویت های توسعه استان: تخصص های نواحی (مناطق) استان در قالب گدهای تفصیلی تر فعالیت ها و عرصه های اولویت دار توسعه در این نواحی (مناطق) در راستای شکل بندی کلان نظام فضایی طرح می گردد. سیاست های سرزمینی توسعه بخش ها در استان: مجموعه اقدامات و دستورالعمل های معینی که در جهت رسیدن به هدف یا اهداف مورد نظر در برنامه آمایش استان، در چارچوب های راهبردهای مشخص شده تعیین و به اجرا گذاشته می شود.

تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی: از رویهم گذاری لایه های مختلف شکل بندی الگوی استقرار فعالیت ها، الگوی نظام سکونتگاهی، الگوی نظام خدمات اجتماعی، الگوی نظام خدمات برتر، الگوی شبکه های زیربنایی به همراه لایه های پایه نظیر لایه های پهنه بندی های طبیعی، تقسیمات کشوری و ... تصویر شکل بندی سازمان فضایی استان را شکل می گیرد.

برنامه های اجرایی آمایش استان: مجموعه ای از طرح ها و پروژه های هماهنگ و هم راستا که در چارچوب یک برنامه (بخشی یا سرزمینی) شکل می گیرند و با اجرای آن ها در چارچوب جهت گیری های کلان و روش های اجرایی از پیش اندیشیده شده، هدف های برنامه آمایش استان محقق می شود.

آب قابل برنامه ریزی: سهم آب استان از منابع آب تجدیدپذیر حوضه های آبریز درجه ۲ سی گانه کشور که استان یکی از ذینفعان آن حوضه آبریز بوده و یا از طریق طرح های انتقال بین حوضه ای، منابع آب به استان منتقل می شود. منابع آب قابل برنامه ریزی شامل منابع متعارف (سطحی و زیرسطحی) و منابع آب غیرمتعارف (پساب و منابع آب شور و لب شور درون سرزمینی و منابع آب نمک زدایی دریا) می باشد.

ماده ۲- سند راهبردی آمایش استان تهران به قرار زیر است:

۲-۱- اهداف بنیادین

- تحقق مدیریت مطلوب بهره برداری از منابع طبیعی به ویژه آب، متناسب با ظرفیت ها و توان محیطی استان

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- زمینه‌سازی جهت مهاجرت معکوس از استان به منظور تعادل بخشی به توزیع جمعیت در سرزمین
- تحقق سطح مطلوب تاب‌آوری و کاهش آسیب‌پذیری استان در وجوه اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و...
- رفع محرومیت‌های خدماتی، امکاناتی و... و دستیابی به سطح مناسبی از برخورداری در استان
- دستیابی به توازن جمعیتی در استان مطابق با ظرفیت‌های زیستی
- تحقق و تقویت سرمایه اجتماعی در استان
- رفع آسیب‌های اجتماعی و فقر در استان
- تمرکززدایی از فعالیت‌های اقتصادی غیر برتر تهران و پالایش توزیع فعالیت‌های اقتصادی در استان مطابق با ظرفیت‌های زیستی و ظرفیت و تخصص نیروی انسانی با توجه به مزیت‌های اقتصادی فضا
- اصلاح ساختار اقتصاد و تولید استان بر مبنای ظرفیت‌های «علم و فناوری»
- تحقق توسعه رقابت‌پذیر تهران در سطح فراملی و تبدیل آن به یکی از کانون‌های اقتصادی مهم آسیا
- تحقق مدیریت هماهنگ، کارآمد و بهینه استان در هماهنگی با سطوح ملی و محلی
- اصلاح نظام تصمیم‌گیری توسعه استان، رفع تعارض‌ها، ناهماهنگی‌ها، افزایش شفافیت و پاسخگویی
- رشد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری متناسب با ساختار جمعیت فعال (به‌ویژه زنان)، جمعیت تحصیل‌کرده و جمعیت جوان استان
- ارتقاء سطح امنیت استان از طریق به‌کارگیری الزامات دفاعی، امنیتی، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در برنامه‌های توسعه‌ای استان

۲-۲- نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه‌ای

نقش استان در تقسیم کار ملی

کلان

- نقش اول در تعاملات بین‌المللی کشور
 - پایتخت اداری و سیاسی کشور
 - قطب اقتصادی کشور در برخورداری از مراکز اقتصادی بزرگ‌مقیاس
 - مهم‌ترین عرصه تولید ناخالص داخلی در ایران
 - بیشترین سهم‌بری از نیروی شاغل و متخصص
- #### کشاورزی
- ایفای نقش برتر در تولید محصولات کشاورزی در حوزه گلخانه‌ای، پرورش قارچ، تخم‌مرغ و گل‌شاخه بریده
- #### صنعت و معدن

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- تولید بخش قابل توجهی از برخی از گروه‌های صنعتی از جمله قطعات خودرو و مصالح ساختمانی با تولید به

شیوه‌های هایتک

گردشگری

- ایفای نقش محوری در خدمات برتر گردشگری ورزشی، فرهنگی، مذهبی و هتلداری

- سهم دروازه‌ای در گردشگری بین‌المللی

خدمات

- سهم قابل توجه در فعالیتهای مالی و بیمه

- مرکز مبادلات بازرگانی و مالی

- مرکز ثقل ارتباطی در حوزه جاده‌ای، ریلی، هوایی به‌عنوان مهم‌ترین گره مواصلاتی کشور

آموزش عالی

- استقرار بیشترین فضاهای مربوط به پارک‌های علم و فناوری

- مرکز اصلی فضاهای مرتبط با آموزش عالی کشور

نقش استان در تقسیم کار منطقه‌ای

کلان

- مهم‌ترین عرصه فضاهای فعالیت و اشتغال با اصلاح سهم استان در کشور جایگاه برتر و اصلی‌ترین پشتیبان

تولید ناخالص داخلی در منطقه بلافصل

- جایگاه برتر در فعالیتهای اقتصاد سبز در منطقه

کشاورزی

- عرصه اصلی گستره کشاورزی با تولیدات زراعی، دامی و باغی سالم و گواهی شده

- جایگاه نخست کشور در کشاورزی هوشمند و پیشرفته

- جایگاه برتر منطقه در بهره‌وری تولید به ویژه محصولات گلخانه‌ای

- دارای جایگاه برتر در حفظ کاربری اراضی (به ویژه باغ‌ها)

صنعت و معدن

- جایگاه برتر تولیدات با فناوری بالا، معدنی و معادن ساختمانی

- مرکز تولید محصولات پتروشیمی در منطقه

مرکز خدمات تأمین قطعات خودرو سواری

گردشگری

- یکی از قطب‌های گردشگری سلامت، تاریخی و ورزشی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

خدمات

- مرکز ثقل اصلی تردهای مواصلاتی در منطقه

- مرکز خدمات لجستیک و برتر خدماتی

- مهم ترین تأمین کننده انرژی

۲-۳- چشم انداز توسعه استان

استان تهران در افق ۱۴۲۵ استانی است که به لحاظ اکولوژیکی، محیط زیستی و رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل در شرایط پایداری قرار گرفته و با حفاظت از عرصه ها و منابع طبیعی، ترمیم عرصه های آسیب دیده و مدیریت بهره برداری از منابع طبیعی به ویژه آب، توانسته تهدیدهایی از جمله خط فرونشست، فرسایش خاک و بیابان زایی را رفع نماید و میان منابع و مصارف تعادلی منطقی برقرار نماید.

استان تهران با توجه به توزیع متوازن خدمات و امکانات، میزان نابرابری میان شهرستان های استان را به میزان قابل توجهی تقلیل داده و نرخ آسیب های اجتماعی استان روندی کاهشی را تجربه می نماید. همچنین با توجه به پالایش توزیع فعالیت های اقتصادی در استان، از طریق تمرکز فعالیت های مرتبط با رقابت پذیری ملی و بین المللی در تهران از جمله فعالیت های دانش پایه و خدمات برتر؛ و تمرکززدایی از فعالیت های غیر برتر از شهر تهران و توزیع متوازن آن در سایر شهرستان های استان و همچنین خروج برخی از فعالیت ها از استان تهران به استان های دیگر (در قالب سند آمایش ملی) به لحاظ اقتصادی به توازن و رشد مطلوبی دست یافته که حافظ تعادل های اجتماعی و محیط زیستی استان نیز هست.

با تمهید یک مدیریت یکپارچه و هماهنگ در سطح استان و مجموعه شهری تهران، تعارضات و ناهماهنگی های گذشته رفع گردیده است و تصمیم گیری های استان با اتکا بر عقلانیت برنامه ای، شفاف و مبتنی بر پاسخگویی انجام می شود. کلان شهر تهران بیش از پیش به عنوان یکی از کانون های اصلی رقابت پذیری در سطح آسیای غربی شناخته می شود که توانسته سطح تاب آوری خود را در عرصه های اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی به میزان قابل توجهی ارتقا دهد. با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل می باشد.

۴-۲- مأموریت های توسعه استان

- تمرکززدایی اداری- سیاسی از شهر تهران

- تمرکززدایی فعالیتی اقتصادی از شهر تهران

- لزوم مدیریت بهینه منابع محیطی به ویژه آب

- لزوم کاهش آسیب های اجتماعی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- توسعه دانایی محور استان تهران
 - لزوم توزیع عادلانه امکانات و خدمات در استان
 - لزوم تقویت جایگاه و نقش‌های ملی و فراملی تهران به لحاظ ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیکی
 - لزوم تمرکز و حمایت از خدمات برتر، صنایع با فناوری بالا و دانش‌بنیان در استان
 - لزوم ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی و زندگی حاشیه‌نشینان
 - لزوم مدیریت یکپارچه و هماهنگ و رفع تعارضات در استان
 - لزوم تقویت شهرهای کوچک و متوسط و روستاهای استان در سلسله‌مراتب جمعیتی-فعالیتی
 - لزوم آمایش سرزمینی در سطح ملی به منظور توزیع متوازن امکانات در کشور و مهاجرت معکوس از استان
 - لزوم کاهش سهم تهران از جمعیت و فعالیت در کشور
- ۲-۵- راهبردهای پابرجا**
ساختار تولید (اقتصاد کلان)
- اصلاح ساختار تولید و اقتصاد استان با تکیه بر علم و فناوری در راستای تقویت بهره‌وری و کاهش فشار بر منابع طبیعی
 - رشد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری، متناسب با ساختار نیروی انسانی و حوزه فعالیت‌های تعریف‌شده هر شهرستان
 - توسعه خدمات بازرگانی با تأکید بر تقویت حوزه تجارت الکترونیک
 - تقویت گردشگری به عنوان یکی از بخش‌های اقتصادی با پتانسیل بالا
 - تسهیل سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در استان متناسب با جایگاه و تخصص هر شهرستان
 - تسهیل راه‌اندازی فعالیت‌های اقتصادی در استان و رفع موانع حقوقی، قانونی و بوروکراتیک در چارچوب تخصص‌های تعریف‌شده در هر شهرستان
- ساختار و الگوی حمل و نقل و ارتباطات**
- بسترسازی جهت ارتقاء جایگاه ژئوپلیتیک تهران به عنوان هاب منطقه‌ای در سطح کشور و منطقه آسیای غربی
 - افزایش مطلوبیت حمل و نقل همگانی ریل پایه
 - بهبود روانی و کارایی شبکه حرکت در استان
 - ارتقا زیرساخت‌های حمل بار منطقه‌ای
 - توسعه حمل و نقل عمومی ریل پایه در استان (شهری و بین‌شهری)

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- توسعه و تأمین زیرساخت‌های فناوری ارتباطات و اطلاعات

ساختار تولید و مصرف انرژی

- بسترسازی جهت توسعه انرژی‌های نو و تجدید پذیر در استان تهران

- افزایش بهره‌وری مصرف انرژی

- مدیریت مصرف انرژی

- توسعه، بهبود و تکمیل زنجیره‌های تولید و توسعه خوشه‌های صنعتی و کشاورزی

ساختار و الگوی نظام سکونتگاهی (شهری و روستایی)

- توجه جدی به برنامه‌ریزی و مدیریت مجموعه شهری تهران

- تعادل بخشی به سلسله‌مراتب نظام سکونت گاهی استان

- تقویت شهرهای میانی و کوچک استان

- ارتقای کیفیت زندگی و افزایش خدمات عمومی در سطح سکونتگاه‌ها

ساختار و الگوی تحولات اجتماعی - فرهنگی

- اشتغال‌زایی و کاهش فقر به منظور کاهش معضلات اجتماعی ناشی از آن‌ها

- توازن بخشی به توزیع خدمات غیر برتر در سطح شهرستان‌های استان

- تقویت گردشگری در شهرستان‌های دارای اولویت

ساختار نظام تصمیم‌گیری

- شناسایی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های قانونی موجود در جهت تحقق‌پذیری سند آمایش استان

- تقویت مکانیزاسیون و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ارتباطات در راستای ارتقاء بهره‌وری و کاهش مصرف

ساختار طبیعی، اقلیمی و چالش‌های محیط‌زیستی

- مدیریت پایدار منابع و مصارف آب

- حفاظت از عرصه‌های طبیعی و محافظت‌شده استان و کنترل بیابان‌زایی

- اولویت‌دهی به حقایق محیط‌زیستی، رودخانه‌ها، رواناب‌ها، آبخوان‌ها و... در استان

- کنترل و کاهش آلودگی‌های آب، خاک و هوا

مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

- بهبود زیرساخت‌های آمادگی در برابر وقوع بحران متناسب با پهنه‌بندی خطر در استان

- تقویت توان پیشگیری و واکنش (مقابله) در برابر وقوع بحران‌ها

- جهانی‌شدن، رقابت‌پذیری و رشد هوشمند

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- تقویت نقش‌های فراملی و ملی استان تهران (به‌خصوص شهر تهران) در راستای بهبود رقابت‌پذیری بین‌المللی
- تقویت صنایع دانش‌بنیان و با تکنولوژی بالا، خدمات برتر در استان
- ۶-۲- شکل‌بندی کلان نظام فضایی استان (تصویر چشم‌انداز توسعه استان)**
- قلمروهای اولویت‌دار استقرار جمعیت**
- قلمرو اولویت‌دار استقرار جمعیت شامل شهرستان‌های پردیس، فیروزکوه و رباط کریم
- قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت (فعالیت‌های کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات)**
- فعالیت کشاورزی در شهرستان‌های ورامین، پیشوا، پاکدشت، ری، شهریار، دماوند، ملارد، فیروزکوه
- فعالیت‌های صنعت و معدن (صنایع دانش‌بنیان) در شهرستان‌های تهران، پردیس، شمیرانات و ری
- فعالیت‌های صنعت و معدن (سایر صنایع) در شهرستان‌های رباط کریم، بهارستان، اسلامشهر، ری، پاکدشت،
- خدمات برتر در شهرستان تهران، شمیرانات و پردیس
- خدمات گردشگری در شهرستان تهران، شمیرانات، فیروزکوه، دماوند، ری
- خدمات ترانزیت سناریوی ساماندهی در شهرستان ری، شهرستان تهران و شهرستان اسلامشهر
- قلمروهای نامناسب استقرار جمعیت و فعالیت**
- محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های ناشی از قوانین و مقررات (از جمله حرایم رودخانه‌ها، حرایم امنیتی - حفاظتی و ...)
- قلمروهای نامناسب استقرار جمعیت**
- شهرستان‌های تهران، ری، اسلامشهر، قدس، ملارد، شهریار، بهارستان و شمیرانات
- پهنه‌های در معرض خطرات حرکات دامنه‌ای، سیل‌خیزی و حاشیه و حرایم رودخانه‌ها: رودخانه لار، کرج، جاجرود، سرخه‌حصار، حبله‌رود، نمرود، کن و دماوند، سدها و پیکره‌های آبی
- قلمروهای دارای محدودیت استقرار جمعیت**
- مناطق محیط‌زیستی: پارک ملی خجیر و سرخه‌حصار، پناهگاه حیات وحش کاوده، مناطق حفاظت‌شده البرز مرکزی، کویر مرکزی و جاجرود
- حرایم خطوط گسل: گسل گرمسار، ری، شمال تهران و مشاء
- حرایم امنیتی و انتظامی: منطقه نظامی ملارد
- حرایم میراث فرهنگی و آثار باارزش و ثبت‌شده ملی و جهانی
- قلمروهای فاقد مزیت برای استقرار جمعیت و توسعه سکونت (شهری و روستایی)**
- مناطق دارای تراکم جمعیت بالا شامل شهرستان‌های تهران، ری، اسلامشهر
- قلمروهای دارای محدودیت توسعه فعالیت‌های کشاورزی، صنعتی و معدنی و ...**

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- فعالیت کشاورزی در شهرستان تهران، شهرستان قدس
- فعالیت‌های دانش‌بنیان در همه شهرستان‌های استان به جز تهران، پردیس، شمیرانات و ری
- سایر فعالیت‌های صنعتی و معدنی در شهرستان تهران، شمیرانات، دماوند، فیروزکوه، شهریار، ورامین، پیشوا، قدس
- خدمات برتر در کلیه شهرستان‌های استان به جز شهرستان‌های تهران، شمیرانات و پردیس
- لجستیک در کل شهرستان‌های استان به جز تهران، ری و اسلامشهر
- ماده ۳- سند اجرایی آمایش استان تهران به قرار زیر است:
۱-۳- تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان
بخش صنعت
- برخی فعالیت‌های اقتصادی به‌ویژه فعالیت‌های غیرتخصصی در حوزه صنعت و خدمات، به شهرستان‌های استان محول خواهد شد.
- صنایع با فناوری بالا، صنایع در حال رشد و صنایع دارای مزیت هر شهرستان در مکان خود باقی‌مانده و تقویت می‌شوند.
- صنایع با فناوری بالا در شهرستان‌های استان در چهار سطح دسته‌بندی شده که شهرستان تهران در سطح اول و شهرستان‌های شمیرانات، فیروزکوه و دماوند در سطح دوم قرار خواهند گرفت.
- بخش خدمات
- خدمات برتر تنها در شهرستان تهران به دلیل مزیتی که در این بخش دارا است، امکان تقویت و ایجاد خواهد داشت
- در ارتباط با سایر خدمات ۹ گانه اجتماعی، در تمام شهرستان‌ها به جز تهران این بخش دارای تخصص خواهد بود
- بخش کشاورزی
- شهرستان‌هایی که از منظر توان اکولوژیک و تهدیدات زیست‌محیطی در بازه بسیار کم و کم قرار داشته شناسایی و با توجه به مقدار عددی ضریب تمرکز مکانی در هر کدام از زیربخش‌های کشاورزی، تخصص شهرستان مذکور در آن بخش استخراج شده است.
- بخش گردشگری
- گردشگری طبیعی و ماجراجویانه : ورامین و فیروزکوه
- گردشگری سلامت: تهران، دماوند و شهریار

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- گردشگری کشاورزی: شهریار و دماوند
- گردشگری تاریخی و زیارتی: ری و تهران
- گردشگری ورزشی: دماوند و شمیرانات
- ۲-۳- سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش‌ها در استان**
- حوزه منابع طبیعی و محیط‌زیست**
- توقف توسعه/انتقال توسعه آبی واحدهای صنعتی و کشاورزی آب‌بر و آلاینده (ضمن لحاظ وضعیت اقتصادی صنایع) از سطح استان و شهرستان
- کاهش برداشت و مصرف بهینه آب‌های زیرزمینی و استفاده از آب‌های نامتعارف
- جلوگیری از تغییرات کاربری زمین در عرصه‌های طبیعی و کشاورزی و باغی
- ترمیم عرصه‌های آسیب‌دیده استان
- حرکت به سمت جوامع تاب‌آور در راستای سازگاری با تغییرات اقلیمی
- استفاده از پتانسیل بخش خصوصی، سمن‌ها، NGOها در جهت حفاظت از محیط‌زیست و اولویت‌دهی به حلقه محیط‌زیستی
- اعمال کنترل‌های محیط‌زیستی برای صنایع غیر برتر داری اولویت (شناسایی شده در طرح)
- تغییر فناوری صنایع در جهت کاهش و کنترل کیفیت آلاینده‌ها
- اولویت‌دهی به محیط‌زیست و حلقه‌های آن در تخصیص منابع آبی
- مدیریت نهادی**
- تدوین سازوکار مدیریتی پیشنهادی برای تحقق راهبردهای پیشنهادی
- تعیین تکلیف تقسیمات کشوری در قالب تهیه طرح مجموعه شهری در محدوده استان تهران
- ارائه سازوکار تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات فرابخشی و بین‌شهرستانی واقع در مجموعه شهری تهران
- ظرفیت‌سازی قانونی برای افزایش اختیارات نهادهای محلی، شوراهای و سمن‌ها در تصمیم‌گیری‌های استانی
- تدوین سازوکار مناسب برای هرگونه تغییر در تقسیمات سیاسی استان و یا تبدیل روستا به شهر
- مرجعیت قرار دادن مدیریت استان، در تصمیم‌گیری‌های مربوط به استان تهران
- راه‌اندازی سیستم پاسخگویی و نظارت بر تصمیم‌گیری‌های بخشی و فرابخشی در استان
- مدیریت یکپارچه مجموعه شهری تهران- البرز و (قزوین)
- کاهش سهم درآمدهای ناپایدار در نظام مالی شهری

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- کاهش هزینه‌های غیرضروری و صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری و ...
- ایجاد زیرساخت‌های حقوقی و اجرایی جهت همگرایی شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و بخش‌داری‌ها با رهیافت‌های اسناد توسعه استان و سند آمایش و هزینه‌کرد منابع حاصله از اجرای قوانین موضوعه به‌ویژه قانون مالیات بر ارزش افزوده
- ایجاد بسترهای لازم جهت تحقق نظام درآمد-هزینه استانی و تأکید خوداتکایی مالی و بودجه‌ای استان
- نظام سکونتگاهی و توزیع فضایی جمعیت**
- تقویت عملکرد روستاها در استان
- هدایت جمعیت به سمت نواحی مستعد توسعه استان
- کاهش میزان نخست شهری تهران و تقویت شهرهای میانی استان
- ارتقا و بهبود نقش تولیدی روستاها و ارائه خدمات عمومی موردنیاز
- ساماندهی و افزایش خدمات عمومی موردنیاز در سکونتگاه‌های غیررسمی
- تدوین سیاست‌های هماهنگ برای مواجهه با پدیده اسکان غیررسمی
- کشاورزی و امنیت غذایی**
- جلوگیری از کاهش فعالیت‌های کشاورزی و افت بهره‌وری اقتصادی در این بخش
- ساماندهی فعالیت‌های کشاورزی متناسب با سطح آب‌بری محصولات
- توقف و جلوگیری گونه محصولات کشتی از محصولات آب بر به محصولات کم آب بر
- تغییر الگوی کشت و فناوری آبیاری زمین‌های کشاورزی
- صنعت و معدن**
- تکمیل، توسعه و تقویت صنایع با فناوری بالا و دارای مزیت رقابتی
- پایش مراکز صنعتی و شهرک (های) صنعتی موجود به لحاظ مصرف آب و آلودگی
- تثبیت برخی از صنایع غیر برتر و انتقال توسعه آتی این صنایع به شهرستان‌های دیگر استان
- منع توسعه آتی صنایع فاقد اولویت شناسایی شده در سند آمایش در کل استان تهران
- توسعه مراکز تحقیقاتی و تعمیق ارتباط با مراکز آموزش عالی و مراکز پژوهشی مرتبط با واحدهای صنعتی
- تکمیل زنجیره‌های ارزش و خوشه‌های صنعتی موجود
- بازرگانی**

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- ساماندهی و تقویت فرودگاه بین‌المللی امام خمینی به منظور ایفای نقش به‌عنوان یکی از هاب‌های ترانزیت مسافر و کالا در منطقه
- توسعه شیوه‌های نوین تأمین، توزیع و فروش و ارائه خدمات تجارت الکترونیک
- گردشگری**
- ساماندهی، توسعه و تقویت بخش گردشگری سلامت، طبیعی - ورزشی، تاریخی - مذهبی در جهت بهره‌گیری از پتانسیل‌های گردشگری استان
- توسعه و تقویت زیرساخت‌های گردشگری سلامت در شهرستان تهران
- توسعه و تقویت زیرساخت‌های گردشگری طبیعی - ورزشی
- توسعه و تقویت زیرساخت‌های گردشگری تاریخی - مذهبی
- برنامه‌ریزی جشنواره‌های شهرستانی در استان تهران
- خدمات برتر**
- سرمایه‌گذاری و تقویت بخش خدمات برتر و خدمات ۹ گانه اجتماعی در شهرستان‌های دارای مزیت نسبی
- حفظ بخش‌های ۹ گانه خدمات اجتماعی دارای مزیت رقابتی در شهرستان‌های استان (شناسایی شده در طرح)
- تقویت بخش‌های ۹ گانه خدمات اجتماعی فاقد مزیت رقابتی در شهرستان‌های استان (شناسایی شده در طرح)
- حمل و نقل**
- افزایش کانکتینگ فلایت‌ها با توجه به موقعیت ژئوپلیتیک استان تهران
- به‌کارگیری ابزارهای هوشمند در جهت کاهش استفاده از خودروهای شخصی
- بهبود دسترسی و تکمیل شبکه‌ی حمل و نقل همگانی در دست اقدام
- توسعه و بهبود زیرساخت‌های حمل و نقلی قطارهای حومه‌ای و اولویت‌بخشی به قطارهای پرسرعت
- پایش توسعه‌ی منطقه‌ای بر اساس الگوی توسعه‌ی مبتنی بر حمل و نقل همگانی
- مدیریت تقاضای سفرهای شهری و منطقه‌ای
- نظارت بر ایمنی معابر درون و برون‌شهری
- اعمال ضوابط و مقررات محیط‌زیستی متناسب با بخش حمل و نقل
- پایش اثرات محیط‌زیستی شبکه حمل و نقل
- کاهش تردد وسایل پرخطر
- به‌کارگیری فناوری‌های به‌روز برای مدیریت حمل بار

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- تاب آوری شبکه حمل و نقل در سناریوهای مختلف حوادث غیر مترقبه
- مدیریت یکپارچه حمل و نقل
- آب**
- کاهش برداشت و مصرف بهینه آب های زیرزمینی و استفاده از آب های نامتعارف
- پایش مراکز صنعتی و شهرک (های) صنعتی موجود به لحاظ مصرف آب و آلودگی
- انرژی**
- توسعه استفاده از انرژی خورشیدی
- تشویق و ترویج مشارکت عمومی - خصوصی در حوزه انرژی های تجدید پذیر
- کاهش هزینه های مشارکت بخش خصوصی از طریق اختصاص اراضی دولتی ارزان قیمت
- اصلاح قراردادهای مدیریت تقاضا برای مصرف کنندگان بزرگ
- طراحی مشوق هایی برای جایگزینی موتورسیکلت ها، خودروها و وسایل مصرفی خانگی و تجاری گازی، بنزینی و نفتی با جایگزین های کارای برقی (منوط به توسعه تولید برق تجدید پذیر)
- طراحی و پیاده سازی ابزارهای مالیاتی (مانند مالیات کربن و مالیات استفاده از سوخت های فسیلی) به منظور کاهش تولید گازهای گلخانه ای و افزایش بهره وری نیروگاه های فسیلی
- نوسازی تجهیزات شبکه انتقال و توزیع و جایگزینی آنها با فناوری های هوشمند
- تشویق/حمایت از توسعه شرکت های خدمات انرژی به منظور افزایش بهره وری انرژی
- حمایت از دانشگاه ها و پژوهشگاه های فعال در حوزه فناوری های جذب و نگهداشت گازهای گلخانه ای و فناوری های انتشار منفی
- ارتباطات و فناوری اطلاعات**
- استانداردسازی و یکپارچه سازی سیستم ها و نظام های فناوری ارتباطات و اطلاعات استان
- حرکت در مسیر توسعه بسترهای دولت الکترونیک و ایجاد شهرهای هوشمند
- تقویت زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات لازم در استان
- بهداشت و درمان**
- تقویت نظام اجتماعی و سلامت متناسب با نیازهای جمعیت سالمند
- رفع محرومیت و افزایش دسترسی به خدمات بهداشتی - درمانی در استان در چارچوب استانداردهای ملی
- سرمايه اجتماعي**
- رفع محرومیت و افزایش دسترسی به مسکن توان پذیر

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- رفع محرومیت و افزایش دسترسی به خدمات ورزشی، فرهنگی و هنری در استان در چارچوب استانداردهای ملی
 - رفع محرومیت و افزایش اشتغال با توجه به سطح بندی محرومیت پیشنهادی این طرح
 - توانمندسازی اجتماعی-اقتصادی اقشار کم درآمد
 - سیاست گذاری مناسب جهت توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و خانواده های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور
 - **دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل**
 - سنجش وضعیت تاب آوری استان
 - شناسایی و مدیریت یکپارچه زیرساخت های مدیریت بحران در استان و تجهیز آن ها
 - افزایش سطح امنیت و ایمنی سکونتگاه ها و تأسیسات حساس و حیاتی
 - یکپارچگی مدیریت بحران در استان تهران
 - **اقتصاد و سرمایه گذاری**
 - زمینه سازی برای جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی و سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) در تحقیق و توسعه و تجاری سازی ایده های نوآورانه با تکیه بر نقاط قوت و فرصت های موجود و نقش اقتصادی استان تهران
 - **آموزش، علم و فناوری**
 - بهره گیری از پتانسیل تولید و منابع انسانی با دانش فنی با توجه به وجود مراکز و قطب های علمی و پژوهشی و دانشگاه های معتبر کشور
 - توسعه دوره های تحصیلات تکمیلی و کاهش تمرکز فعالیت های آموزش عالی در شهرستان تهران
 - توسعه زیرساخت ها، بازسازی و نوسازی مراکز آموزشی استان
 - انتقال برخی فعالیت های آموزش عالی به سایر شهرستان های استان و استان های دیگر
- ۳-۳- تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی**
- مناطق مستعد توسعه زیرساخت ها**
- منطقه ۱ برنامه ریزی: حوزه ارتباطی شهرستان شهریار به ویژه اتصال حمل و نقل ریلی شهری به پیرامون تهران در خطوط مواصلاتی شهریار-اندیشه
 - توسعه اتصال بین استانی تهران و البرز در گلوگاه ارتباطی فردیس - ملارد و توسعه خطوط حمل و نقل جاده ای در دهستان اخترآباد

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- منطقه ۲ برنامه ریزی: تقویت اتصال سایت فرودگاه بین المللی امام (ره) و اتصال شهر جدید پرند با امکان ظهور محورهای نوین ارتباطی در کریدور تهران-اسلامشهر-بهارستان-رباط کریم
 - اتصال ریلی کانون های حمل و نقلی بزرگ از جمله فرودگاه امام (ره)، فرودگاه مهرآباد، ایستگاه های مرکزی مترو و چند عملکردی (همچون میدان آزادی)
 - ارتقای وضعیت تأمین انرژی به ویژه خطوط نیروی برق جهت تاب آوری و جهت شهرک های صنعتی خصوصی در این منطقه به ویژه شهرستان رباط کریم و بهارستان
 - منطقه ۳ برنامه ریزی: توسعه زیرساخت های ارتباطی در منطقه فرودگاهی امام خمینی (ره)، منطقه ویژه اقتصادی ری و شهرک های صنعتی با فناوری بالا در قلمرو اداری-سیاسی شهرستان ری
 - منطقه ۴ برنامه ریزی: اتصال مدور در اتصال خطوط مستقیم ارتباطی منطقه جوادآباد و استفاده از ظرفیت توسعه فعالیتی در این منطقه با وصل نمودن این پهنه به ارتباطات بین استانی
 - اتصال کمربندی سوم تهران به عنوان یک فرصت اقتصادی از منظر اتصالات ارتباطی جهت توسعه خوشه کسب و کار چرم در حوزه شهرستان ورامین
 - منطقه ۵ برنامه ریزی: تقویت اتصال شهر جدید پردیس به تهران به عنوان کریدور مرکز پیرامون در حوزه سرزمینی شرق استان به عنوان مهم ترین عرصه سکونتی جدید در مجاورت کلان شهر
 - توسعه زیرساخت های ارتباطی به ویژه در حوزه فن آوری و اطلاعات در شهرستان های دماوند و فیروزکوه
- مناطق مستعد توسعه فعالیت های کشاورزی**
- منطقه ۱ برنامه ریزی (شامل شهریار، ملارد و قدس) با محوریت شهریار: در حوزه های دام پروری، جنگل کاری، کاشت محصولات کشاورزی و تکثیر گیاهان و فعالیت پشتیبان کشاورزی.
 - منطقه ۳ برنامه ریزی (شامل تهران، ری و شمیرانات) با محوریت ری: در حوزه های دام پروری، جنگلداری، کاشت محصولات کشاورزی و تکثیر گیاهان و فعالیت پشتیبان کشاورزی.
 - منطقه ۴ برنامه ریزی (شامل ورامین، پیشوا، پاکدشت و قرچک) با محوریت ورامین و پیشوا: وجود اراضی کشاورزی در شهرستان ورامین و پرورش گل و گیاه در شهرستان پیشوا سبب شده تا در زیر بخش های کشاورزی (کاشت محصولات کشاورزی و تکثیر گیاهان، دام پروری، فعالیت پشتیبان کشاورزی) نیز دارای تخصص باشد. نکته حائز اهمیت در این منطقه مشکلات شدید کم آبی و همچنین کیفیت پایین آن می باشد که فعالیت های کشاورزی را تحت الشعاع خود قرار داده است.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- منطقه ۵ برنامه ریزی (فیروزکوه، دماوند، پردیس): کمترین میزان تهدیدات زیست محیطی را به خود اختصاص داده و همین امر سبب شده تا با توان اکولوژیک بالا بتواند در تمامی زیر بخش های کشاورزی (دام پروری، جنگلداری، کاشت محصولات کشاورزی و تکثیر گیاهان و فعالیت پشتیبان کشاورزی) دارای تخصص باشد.
- **مناطق مستعد توسعه فعالیت های صنعتی و معدنی**
- منطقه ۱ برنامه ریزی (شهریار، ملارد و قدس): شهرستان های این منطقه دارای اولویت توسعه در صنایع با فناوری متوسط می باشند.
- منطقه ۲ برنامه ریزی (رباط کریم، بهارستان و اسلامشهر): در صنایع با فناوری متوسط به بالا شهرستان رباط کریم دارای اولویت توسعه می باشد و در صنایع با فناوری متوسط به پایین شهرستان های اسلامشهر و رباط کریم از اولویت توسعه برخوردار هستند.
- منطقه ۳ برنامه ریزی (تهران، ری و شمیرانات): شهرستان تهران در صنایع در صنایع با فناوری متوسط به بالا دارای اولویت توسعه است و شهرستان ری دارای اولویت توسعه در صنایع با فناوری متوسط به پایین می باشد.
- منطقه ۴ برنامه ریزی (قرچک، ورامین، پاکدشت و پیشوا): شهرستان های این منطقه دارای اولویت توسعه در فعالیت های صنعتی با فناوری متوسط می باشند.
- منطقه ۵ برنامه ریزی (فیروزکوه، دماوند، پردیس): شهرستان پردیس دارای اولویت توسعه در صنایع با فناوری متوسط به بالا و شهرستان فیروزکوه دارای اولویت توسعه در صنایع با فناوری متوسط به پایین می باشد.
- **مناطق مستعد توسعه خدمات و بازرگانی**
- توسعه خدمات با تأکید بر خدمات برتر در شهرستان تهران و تقویت فعالیت های سایر خدمات در شهرستان های دیگر استان، متناسب با جمعیت آنها
- منطقه ۱ برنامه ریزی (شهریار، ملارد و قدس): شهرستان های این منطقه در ۳ فعالیت خدماتی هتل و رستوران، حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات و سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی دارای اولویت توسعه هستند. همچنین شهرستان شهریار در فعالیت اداره امور عمومی و خدمات شهری و شهرستان های قدس و ملارد در فعالیت عمده فروشی و خرده فروشی، تعمیر و وسایل نقلیه و کالاها، دارای اولویت توسعه می باشند.
- منطقه ۲ برنامه ریزی (رباط کریم، بهارستان و اسلامشهر): شهرستان های این منطقه در فعالیت خدماتی حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات دارای اولویت توسعه هستند. همچنین شهرستان های اسلامشهر و بهارستان در فعالیت خدماتی هتل و رستوران و فعالیت عمده فروشی و خرده فروشی، تعمیر و وسایل نقلیه و کالاها، دارای اولویت

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

توسعه می‌باشند. شهرستان بهارستان در سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی نیز دارای اولویت توسعه است. رباط کریم در فعالیت خدماتی آموزشی و اداره امور عمومی و خدمات شهری دارای اولویت می‌باشد.

- منطقه ۳ برنامه‌ریزی (تهران، ری و شمیرانات): شهرستان تهران علاوه بر خدمات برتر، در فعالیت‌های واسطه‌گری مانی، مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار، آموزش و بهداشت و مددکاری اجتماعی دارای اولویت است. شهرستان ری در اکثر فعالیت‌های اجتماعی غیر از موارد خدمات اشاره شده در شهرستان تهران، دارای اولویت توسعه می‌باشد. شمیرانات در هتل و رستوران و خدمات مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار و همچنین سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی دارای اولویت است.

- منطقه ۴ برنامه‌ریزی (قرچک، ورامین، پاکدشت و پیشوا): شهرستان‌های این منطقه دارای اولویت توسعه خدمات در فعالیت‌های حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات، اداره امور عمومی و خدمات شهری و آموزش می‌باشند. علاوه بر این شهرستان پاکدشت در فعالیت اداره امور عمومی و خدمات شهری و عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای نیز دارای اولویت توسعه است. همچنین شهرستان‌های ورامین و قرچک در سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی نیز دارای اولویت توسعه می‌باشند.

- منطقه ۵ برنامه‌ریزی (فیروزکوه، دماوند، پردیس): شهرستان‌های این منطقه در فعالیت خدماتی حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات و اداره امور عمومی و خدمات شهری، دارای اولویت توسعه هستند. همچنین شهرستان‌های پردیس و دماوند در فعالیت مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار نیز دارای اولویت هستند. دماوند علاوه بر اولویت‌های ذکر شده در هتل و رستوران، آموزش و سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی نیز دارای اولویت توسعه می‌باشد. سایر اولویت‌های توسعه‌ای شهرستان فیروزکوه عبارت است از: هتل و رستوران، آموزش، بهداشت و مددکاری اجتماعی و سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی.

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های گردشگری

- منطقه ۳ برنامه‌ریزی (تهران، ری و شمیرانات): به دلیل وجود ظرفیت‌های طبیعی، آب و هوا، مناظر و چشم‌اندازهای ویژه و همچنین ظرفیت مناسب خدمات‌رسانی در این حوزه، شهرستان‌های شمیرانات و تهران دارای مزیت جهت توسعه گردشگری طبیعی هستند. همچنین به دلیل وجود مراکز و جاذبه‌های تاریخی و مذهبی در شهرستان‌های تهران و ری، گردشگری مذهبی - تاریخی یکی دیگر از تخصص‌های این منطقه برنامه‌ریزی است. علاوه بر این، شایان ذکر است، شهرستان تهران به دلیل وجود پتانسیل‌های فراوان در زمینه‌هایی چون گردشگری ورزشی، گردشگری سلامت و درمان، گردشگری هنری، گردشگری خرید و...، در کلیه انواع گردشگری دارای مزیت و تخصص می‌باشد.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- منطقه ۵ برنامه ریزی (فیروز کوه، دماوند، پردیس): این منطقه با تنوع اقلیمی و طبیعی، پوشش گیاهی و حیات جانوری دارای مزیت های فراوان در عرصه گردشگری طبیعی و سایر انواع گردشگری های مرتبط با آن از جمله گردشگری سلامت، گردشگری ورزشی (ورزش های هوایی، زمستانی، کوهنوردی و...) و... نیز می باشد.
- سایر مناطق برنامه ریزی استان: کلیه مناطق برنامه ریزی استان به دلیل ویژگی های منحصر به فرد جغرافیایی و اقلیمی و همچنین به دلیل وجود اماکن تفریحی، زیارتی و... به صورت بالقوه دارای پتانسیل توسعه گردشگری اند؛ فلذا توسعه گردشگری در استان تهران بدون هیچ گونه محدودیتی پیشنهاد شده است.

الگوی استقرار و نظام سلسله مراتبی مراکز سکونتگاهی

- شهرهای سطح ۱ شامل: تهران
- شهرهای سطح ۲ شامل: پرنده، اسلامشهر، شهریار و گلستان
- شهرهای سطح ۳ شامل: پردیس، دماوند، ملارد، ورامین، پاکدشت، اندیشه، رباط کریم، قدس، قرچک، باغستان و نسیم شهر
- شهرهای سطح ۴ شامل: فیروز کوه، باقرشهر، پیشوا، چهار دانگه، بومهن، حسن آباد، رودهن، صالحیه، فردوسیه، کهریزک، جوادآباد، شاهدشهر، صباشهر، صفادشت، شریف آباد، وحیدیه، نصیرشهر و لواسان
- شهرهای سطح ۵ شامل: ارجمند، فشم، فرون آباد، آبرسد، آبعلی، کیلان، شمشک و روستاهایی که قابلیت تبدیل به شهر را دارند
- با توجه به توسعه نقش تفرجگاهی در شهرستانهای شمیرانات، فیروز کوه و دماوند، توسعه سکونت موقت در این شهرستانها صرفا با رعایت ملاحظات زیست محیطی، حقوقی و... و با تایید مراجع ذیصلاح مجاز خواهد بود.

الگوی توزیع خدمات اجتماعی (شهرستان)

بخش مسکن

- سطح ۱ شامل: تهران (ظرفیت بافت های فرسوده)، پردیس، شهریار (به دلیل ظرفیت اندیشه) و رباط کریم (به دلیل ظرفیت پرنده)
- سطح ۲ شامل: پاکدشت، شمیرانات
- سطح ۳ شامل: ورامین، قرچک، پیشوا، ری، بهارستان، ملارد، اسلامشهر و قدس، فیروز کوه و دماوند

خدمات بهداشتی - درمانی

- سطح ۱ شامل: تهران

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- سطح ۲ شامل: شهریار، ری، پردیس، رباط کریم، شمیرانات
- سطح ۳ شامل: ورامین، قرچک، پیشوا، پاکدشت، بهارستان، ملارد، اسلامشهر و قدس، فیروزکوه، دماوند
- خدمات آموزشی**
- سطح ۱ شامل: تهران
- سطح ۲ شامل: پردیس، ورامین، پیشوا، شمیرانات، ری، بهارستان، شهریار و رباط کریم
- سطح ۳ شامل: دماوند، فیروزکوه، قرچک، پاکدشت، ملارد، اسلامشهر و قدس
- الگوی توزیع خدمات برتر**
- بخش های مالی، اعتباری، بانکداری و بیمه: شهرستان تهران، پردیس، شمیرانات
- بخش های گمرکات، بازرگانی و لجستیکی: تهران، ری، اسلامشهر
- مخابرات: کلیه شهرستان های استان
- مشاوره ای سخت افزار و نرم افزار کامپیوتر و سایر فعالیت های کامپیوتر: تهران، پردیس
- پردازش داده ها: تهران، پردیس، دماوند
- فعالیت پخش برخط: تهران، ری، ملارد
- تعمیر و نگهداری ماشین های دفتری، حسابداری: تهران، شمیرانات، پردیس
- تحقیق و توسعه در علوم طبیعی: فیروزکوه، دماوند و شمیرانات
- تحقیق و توسعه تجربی در علوم اجتماعی و انسانی: تهران
- تولید فیلم سینمایی، رادیو، تلویزیون: تهران؛ ری، ملارد
- ماده ۴- برنامه های اجرایی آمایش استان تهران به قرار زیر است:**
- نظام سکونتگاهی و توزیع فضایی جمعیت**
- برنامه هوشمند سازی شهری
- برنامه تعادل بخشی فضایی سکونتگاه ها
- برنامه سیاست گذاری زیرساختی و خدماتی در خصوص سکونتگاه های شهری و روستایی
- برنامه ساماندهی کالبدی- فضایی سکونتگاه ها (شهری و روستایی)
- صنعت و معدن**
- برنامه تدوین مطالعات و تهیه اسناد و ارائه ضوابط و بسته های تشویقی توسعه صنایع
- برنامه توسعه، تکمیل، و تجهیز زنجیره ها، خوشه ها، تعاونی ها و واحدهای فعال و نیمه فعال صنعتی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- برنامه ارتقاء بهره‌وری و سطح فناوری فعالیت‌های صنعتی (مصرف بهینه آب، حامل‌های انرژی و...)
- برنامه حفاظت و صیانت از محیط‌زیست و کاهش آلودگی‌ها منتج از فعالیت‌های صنعتی و معدنی

ارتباطات و فناوری اطلاعات

- برنامه توسعه فناوری‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و فعالیت‌های مجازی
- برنامه ارتقاء امنیت فضای ارتباطات و فناوری (برای همه استان‌ها)

آموزش، علم و فناوری

- برنامه ایجاد، توسعه و تجهیز زیرساخت‌های پارک‌های علم و فناوری، ایستگاه‌های تحقیقاتی و مراکز رشد
- برنامه ساماندهی مراکز و مؤسسات آموزش عالی
- برنامه توسعه و ساماندهی زیرساخت‌های آموزش و پرورش
- برنامه توسعه و ساماندهی آموزش فنی و حرفه‌ای
- برنامه ظرفیت‌سازی، انطباق و نهادسازی آموزش و فرهنگ کار

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- برنامه توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات و خدمات مرتبط با انواع گردشگری
- برنامه توسعه گردشگری طبیعی
- برنامه توسعه گردشگری سلامت
- برنامه حمایت از تولید و صادرات صنایع دستی
- برنامه بازاریابی و تبلیغات جاذبه‌ها و فعالیت‌های گردشگری

حمل و نقل

- برنامه تجاری‌سازی زیرساخت‌های حمل و نقل هوایی
- برنامه توسعه حمل و نقل چندوجهی
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل با کارکرد فراملی
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل ریلی
- برنامه سیاست‌گذاری توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و تهیه برنامه‌های حمل و نقل
- برنامه تجاری‌سازی زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای
- برنامه توسعه خدمات لجستیکی حمل و نقل
- برنامه هوشمندسازی حمل و نقل کالا و مسافر

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

بازرگانی

- برنامه توسعه و تکمیل ساختارها، خوشه‌ها، زنجیره‌ها و شبکه‌های بازرگانی
- توسعه زیرساخت‌های بخش تجارت خارجی با رویکرد بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته

کشاورزی و امنیت غذایی

- ساماندهی مالکیت اراضی (کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و ...)
- برنامه توسعه مکانیزاسیون کشاورزی
- برنامه هوشمندسازی و توسعه کشاورزی دانش‌بنیان
- برنامه تجاری‌سازی مدیریت بازار محصولات کشاورزی
- برنامه توسعه کشت و فرآوری گیاهان دارویی
- برنامه بهبود بهره‌وری آب و اصلاح الگوی کشت
- برنامه تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش محصولات کشاورزی
- برنامه توسعه کشت گلخانه‌ای
- برنامه توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی در بخش کشاورزی

آب

- برنامه بهسازی و توسعه تأسیسات آب و فاضلاب و بازچرخانی آب
- برنامه توسعه ظرفیت و شیوه‌های نوین استحصال و مدیریت پایدار و یکپارچه منابع آب
- ارتقاء بهره‌وری آب در بخش‌های مختلف
- ساماندهی و حفاظت از بستر و حریم رودخانه‌ها
- برنامه مدیریت تقاضای آب
- برنامه تأمین آب از منابع متعارف و نامتعارف
- برنامه حفاظت و پایش کمی و کیفی منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی

محیط‌زیست و منابع طبیعی

- برنامه توسعه و حفاظت پایدار مناطق طبیعی و محیط‌زیستی
- تحقیق و توسعه امور محیط‌زیست
- برنامه توسعه تأسیسات آب و فاضلاب و بازچرخانی آب
- برنامه پایش و مدیریت کاهش آلاینده‌ها

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- برنامه احیاء و بهره‌برداری پایدار از مراتع و جنگل‌ها
- برنامه آبخیزداری و آبخوان‌داری
- برنامه حفاظت خاک
- برنامه‌ریزی جهت ترمیم و بازیابی عرصه‌های طبیعی آسیب‌دیده

انرژی

- برنامه توسعه انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر
- برنامه تأمین انرژی
- افزایش بهره‌وری در تولید، انتقال و توزیع انرژی
- بهسازی، نوسازی و نظارت بر شبکه‌های انتقال و توزیع انرژی
- برنامه‌ریزی اصلاح نظام قیمت‌گذاری حامل‌های انرژی

دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل

- برنامه ایجاد، توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساخت‌ها، امکانات و تسهیلات مرتبط با مدیریت بحران
- برنامه هدایت، راهبری، پایش و شناسایی تهدیدات و مصون‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری مردم، زیرساخت‌ها و کانون‌های جمعیت و فعالیت و استمرار خدمات ضروری (از طریق رعایت اصول، الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل)
- برنامه جامع پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
- برنامه توسعه زیرساخت‌های لازم مدیریت بحران (متناسب با نقش استان در پشتیبانی از استان‌های مجاور در مواقع بحران)
- برنامه خروج تدریجی مراکز خطرناک غیرشهری از نقاط مسکونی
- برنامه اشراف، صیانت، مقابله، تحلیل و بررسی، معماری و مهندسی و هم‌افزایی اطلاعاتی و امنیتی در مسائل و اهداف راهبردی وزارت اطلاعات در محیط امنیت ملی

اقتصاد و سرمایه‌گذاری

- برنامه تسهیل و جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و جلب مشارکت‌ها
- برنامه خلق و بسط نوآوری و خلاقیت
- برنامه توسعه کارآفرینی

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

- برنامه توسعه اقتصادی پایدار

بهداشت و درمان

- برنامه ایجاد، توسعه و تجهیز بیمارستان‌های تخصصی و فوق تخصصی

تربیت بدنی

- برنامه توسعه خدمات و تجهیز فضاهای ورزشی

سرمایه اجتماعی

- برنامه کنترل آسیب‌های اجتماعی

- برنامه توسعه و ساماندهی اشتغال

- برنامه توسعه منابع انسانی و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر

- برنامه توسعه و ارتقای سطح خدمات فرهنگی-اجتماعی

- برنامه ارتقای توان انسجام اجتماعی مابین مهاجرین خارجی مقیم استان

فرهنگ و هنر

- برنامه تقویت و حفظ آداب و رسوم و سنن فرهنگی

- برنامه توسعه تولیدات و خدمات فرهنگی

- برنامه ارتقاء رقابت‌پذیری و جایگاه ژئوپلیتیک تهران در آسیا

مدیریت نهادی

- برنامه ایجاد تغییرات نهادی و اصلاح و تقویت سیاست‌گذاری مبتنی بر طرح آمایش سرزمین

- برنامه توانمندسازی و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت مشارکت مردمی در اداره امور

ماده ۵- تمامی دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت مفاد این سند می‌باشند.

ماده ۶- کلیه فعالیت‌های تعریف‌شده در بخش‌های مختلف این سند باید به گونه‌ای باشد که مجموع نیازها و

مصارف آبی آن‌ها محدود به سقف آب قابل برنامه‌ریزی استان در چارچوب پانزدهمین مصوبه‌ی شورای عالی آب

در حوضه‌های آبریز درجه ۲- که توسط وزارت نیرو ابلاغ می‌گردد- باشد. وزارت نیرو مکلف است آب

قابل برنامه‌ریزی به هنگام شده را در دوره‌های زمانی ۵ ساله بازنگری و به تفکیک بخش‌های مختلف مصرف و

حوضه‌های آبریز درجه ۲، به استان‌ها ابلاغ نماید.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است، گزارش عملکرد سالانه تحقق این سند را در پایان

هر سال به دبیرخانه ارسال نموده و دبیرخانه نیز گزارشی از میزان تحقق‌پذیری اسناد آمایش همه استان‌ها را به

شورای عالی ارائه می‌دهد.

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

ماده ۸- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است تمهیدات لازم به منظور تحقق پذیری سند و هم چنین مطالعات آمایش استان در سطح استان را فراهم آورد.

ماده ۹- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است به منظور تحقق عملیاتی سند؛ پیوند بین این سند با مطالعات آتی در سطح استان و برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت از جمله بودجه سنواتی در استان را با تعامل و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور برقرار نماید.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است حداکثر ظرف مدت یک سال، سند آمایش استان را بر اساس سند ملی آمایش سرزمین بازننگری، به روزرسانی و اسناد مربوطه را به دبیرخانه ارسال نماید.

پیوست

شورای عالی آمایش سرزمین

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دفترخانه شورای عالی آمایش سرزمین

پیش نویس سند آمایش استان تهران

نقشه‌های به ترتیب چیدمان (در هر صفحه یک نقشه به گونه‌ای که روی شماره صفحه در پایین صفحه قرار نگیرد)

- ۱- سازمان فضایی وضع موجود
- ۲- قلمروهای نامناسب و مناسب جمعیت
- ۳- قلمروهای نامناسب و مناسب کشاورزی
- ۴- قلمروهای نامناسب و مناسب صنعت
- ۵- قلمروهای نامناسب و مناسب گردشگری
- ۶- کشاورزی استان در افق طرح
- ۷- صنعت و معدن در افق طرح
- ۸- شهرک‌ها و نواحی صنعتی در افق طرح
- ۹- گردشگری در افق طرح
- ۱۰- سلسله‌مراتب اندازه و سطح‌بندی شهرها در افق طرح
- ۱۱- فعالیت عمده شهرها در افق طرح
- ۱۲- روستاهای مرکزیت سطح ۱
- ۱۳- سطح‌بندی خدمات برتر در افق طرح
- ۱۴- توزیع خدمات اجتماعی (مراکز بهداشتی- درمانی در افق طرح، مراکز فرهنگی در افق طرح، خدمات ورزشی)
- ۱۵- نظام حمل‌ونقل، لجستیک و خدمات بازرگانی در افق طرح
- ۱۶- زیرساخت‌های انرژی و ارتباطات در افق طرح
- ۱۷- منابع آبی استان در افق طرح
- ۱۸- سازمان فضایی وضع مطلوب